



LATVIJAS REPUBLIKA
LIEPĀJAS PILSĒTAS DOME

Rožu ielā 6, Liepājā, LV-3401, tālrunis 63404750, fakss 63423391, reģ. Nr.90000063185

LĒMUMS
LIEPĀJĀ

2012.gada 20.decembrī

Nr.368
(prot. Nr.15, 31.#)

Par SIA "Rapsoil" vēja elektrostaciju
parka ierīkošanu

Liepājas pilsētas Domē (turpmāk - Dome) 2011.gada 19.aprīlī saņemta sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rapsoil" (reģistrācijas numurs LV 40003593083; juridiskā adrese: Ganību dambis 24A, Rīga) vēstule Nr.04 "Par ietekmi uz vidi atzinumu", kurā lūgts akceptēt paredzēto darbību - vēja elektrostaciju parka (turpmāk - Parks) būvniecību Liepājā, Lībiešu ielā 37/53 (kadastra Nr.17000010001), Lībiešu ielā 24 (kadastra Nr.17000010003), Lībiešu ielā 20 (kadastra Nr.17000010004), Lībiešu ielā 33 (kadastra Nr.17000010006), 14.novembra bulvāra un Lībiešu ielas krustojuma apkaimē.

Saskaņā ar likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 14.panta pirmo daļu tika piemērota ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra plānotajai darbībai - Parka ierīkošanai. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rapsoil" (turpmāk - SIA "Rapsoil") ierosināja izvērtēšanai divas iespējamās alternatīvas Parka izveidei. Dome, izvērtējot abas piedāvātās alternatīvas, ievērojot Vides pārraudzības valsts biroja 2011.gada 7.marta Atzinumu Nr.4 par VES parka ierīkošanu Liepājas pilsētas teritorijā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu (turpmāk - arī Atzinums Nr.4), atzina, ka akceptējama ir alternatīva Nr.2. Tā paredzēja uzstādīt vēja elektrostacijas (turpmāk - VES) Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7, Nr.8, Nr.10, Nr.11, Nr.12, Nr.13, Nr.14, Nr.15, Nr.16, Nr.17, Nr.18, Nr.19, Nr.20, Nr.21, Nr.22 un Nr.23.

Ar Domes 2011.gada 24.novembra lēmumu Nr.375 "Par SIA "Rapsoil" vēja elektrostaciju parka ierīkošanu" tika akceptēta alternatīva Nr.2, izslēdzot no alternatīvas VES Nr.15 būvniecību. Lēmumā tika iekļauti nosacījumi, kas izpildāmi projektēšanas un būvniecības stadijās.

Otrajā alternatīvā bija paredzēts uzstādīt VES Nr.4, Nr.5, Nr.6, Nr.7, Nr.8, Nr.10, Nr.11, Nr.12, Nr.13, Nr.14, Nr.15, Nr.16, Nr.17, Nr.18, Nr.19, Nr.20, Nr.21, Nr.22 un Nr.23. Šajā gadījumā dārzkopības kooperatīvam "Šķēde" tuvākās VES (Nr.22 un Nr.23) atrastos aptuveni 650 m attālumā uz dienvidrietumiem un neviena VES aizsargjosla neskartu Šķēdes ciemata apbūves teritoriju (turpmāk - Alternatīva Nr.2). Starp VES Nr.11, Nr.13, Nr.14 un Nr.15 atrastos Liepājas pilsētas notekūdeņu attīrīšanas ietaises. Parka izveides teritorijā un tuvumā starp plānotajām VES izvietojuma vietām atrodas trīs objekti ar kultūrvēsturisku nozīmi: piemineklis-obelisks padomju patriotiem, Otrā pasaules kara laikā nogalināto Liepājas ebreju piemiņas memoriāls (aptuveni 140 m no VES Nr.15), kas ir starptautiski nozīmīga piemiņas vieta, un Liepājas pilsētas cietokšņa Ziemeļu daļas forti, kuru 1.baterijas sauszemes nocietinājumu daļa pārklātos ar VES Nr.11, Nr.12 un Nr.13 aizsargjoslu. VES Nr.11, Nr.17, Nr.20 un Nr.23 ir paredzēts izvietot jūras krasta tiešā tuvumā - potenciālā krasta erozijas zonā.

"Aprobežojumi drošības aizsargjoslās ap vēja elektrostacijām" ir punkts par aizliegumu būvēt jaunas ēkas un būves, kas var traucēt vēja elektrostaciju darbību. Tas var radīt problēmas perspektīvo inženierkomunikāciju, ietvju un veloceļa izbūvē, veicot darbus ar mehānismiem. Projektā nav dots izvērtējums (arī juridisks) par dažādu remonta un rekonstrukcijas darbu veikšanas saskaņošanu, teritorijas uzturēšanu, u.c. iespējamām problēmām teritorijās, kurās pārklājas vēja ģeneratoru un ielas aizsargjoslas. Šķērsgriezumos "1-1" un "2-2" veloceļiņš atrodas elektrokabeļu aizsargjoslā, kur nav atļauti būvdarbi ar mehānismiem. Izskatīt iespēju tehniskā projekta ietvaros pārcelt elektrokabeļu zonu.

No Latvijas Ornitoloģijas biedrības saņemts negatīvs atzinums, norādot, ka kategoriski iebilst pret plānotā SIA "Rapsoil" vēja parka būvniecību jebkādā tehniskā izpildījumā Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā no Cietokšņa kanāla līdz pilsētas ziemeļu robežai, noraidot šajā situācijā jebkādu kompromisa iespējamību, pamatojoties uz agrāk izteiktajiem argumentiem, kas detalizēti aprakstīti laikposmā no 2009.gada 15.jūnija līdz 2010.gada 16.decembrim sagatavotajās vēstulēs.

Negatīvs atzinums saņemts arī no Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģionālās administrācijas, kurā norādīts, ka detalplānojuma Baltijas jūras krasta kāpu aizsargjoslā teritorijai no Cietokšņa kanāla līdz pilsētas ziemeļu robežai starp Baltijas jūru un Tosmares ezeru, Liepājā, pilnveidotajā galīgajā redakcijā plānotā darbība ir pretrunā ar Sugu un biotopu aizsardzības likumu un Dzīvnieku aizsardzības likumu, kā arī dabas lieguma "Tosmares ezers" izveides mērķiem.

Sabiedriskās apspriešanas laikā saņemti Alda Mežvida rakstiski iebildumi par plānoto VES parka ierīkošanu. Pirmkārt, Aldis Mežvids konstatējis, ka sabiedrībai tiek sniegta maldinoša informācija par to, kādā veidā sabiedrībai ir pieejama informācija par detalplānojumiem Domes mājas lapā (www.liepaja.lv). Aldis Mežvids vērs uzmanību uz VES raksturlielumiem, kā arī uz VES radīto trokšņu ietekmi. Tāpat Aldis Mežvids atsaucas uz Vācijas pieredzi, kurā secināts, ka ir vērojama visai izteikta vilšanās vēja enerģijas efektivitātē. Turklāt VES Nr.14 aizsargjosla skars tehniskās apbūves būvju teritoriju ar kadastra Nr.17000010005. VES Nr.14, VES Nr.16 un VES Nr.19 aizsargjoslas atrodas uz ceļa braucamās daļas un skar NATURE 2000 dabas liegumu - Tosmares ezeru. Arī Latvijas Ornitoloģijas biedrība ir norādījusi, ka detalplānojuma teritorijā nav pieļaujama VES izvietošana. Papildus tam Aldis Mežvids norāda, ka jautājums par to, vai vēja stiprums un VES būvniecība Liepājas pilsētas teritorijā ir izdevīga un ekonomiski pamatota liepājnieku un Latvijas iedzīvotāju interesēm kopumā, vai varbūt SIA "Rapsoil" un ENERCON rūpnīcas interesēs, būs jāizlemj Liepājas pilsētas domniekiem.

Iepriekšējā punktā aplūkots detalplānojums vērtējams kompleksi ar detalplānojumu teritorijām Lībiešu ielā 4, Lībiešu ielā 14, 14.novembra bulvārī 88/98 un Jātņnieku ielā 2/18, Liepājā, kas paredz sākotnējo plānoto VES modeļu nomaiņu no E82 uz E101 un sākotnēji plānoto VES fizikālo parametru izmaiņas, kā arī VES skaita (20 VES) izmaiņas, atsakoties no VES Nr.15 un izbūvējot piecas citas elektrostacijas gar 14.novembra bulvāri dienvidu virzienā (kopā 24 VES).

Par detalplānojumu teritorijām Lībiešu ielā 4, Lībiešu ielā 14, 14.novembra bulvārī 88/98 un Jātņnieku ielā 2/18, Liepājā, ir saņemti trīs atzinumi ar piezīmēm:

- SIA "Liepājas ūdens" sniedzis pozitīvu atzinumu ar lūgumu nodrošināt VES būvprojektu iesniegšanu izskatīšanai, lai izvērtētu tehniskos risinājumus, kas paredzēti kanalizācijas spiedvadu šķērsošana.

- SIA "Komunālā pārvalde" sniedza atzinumu un vērsa uzmanību, ka Aizsargjoslu likuma 58.¹ pantā "Aprobežojumi drošības aizsargjoslās ap vēja elektrostacijām" ir punkts par aizliegumu būvēt jaunas ēkas un būves, kas var traucēt vēja elektrostaciju darbību un tas var radīt problēmas perspektīvo inženierkomunikāciju, ietvju un veloceļa izbūvē, veicot darbus ar mehānismiem. Projektā nav dots izvērtējums par dažādu remonta un rekonstrukcijas darbu saskaņošanu, teritorijas uzturēšanu u.c. iespējamām problēmām teritorijās, kurās pārklājas vēja elektrostaciju un ielas aizsargjoslas.

Domei, pieņemot lēmumu par būvniecības ieceri, ir pienākums izvērtēt arī sabiedrības viedokli. Dome secina, ka detālplānojuma sabiedriskās apspriešanas laikā netika saņemti iedzīvotāju rakstveida priekšlikumi. Sabiedriskās apspriešanas sanāksmē 2012.gada 6.decembrī piedalījās 21 iedzīvotājs, no kuriem jautājumus uzdeva Aldis Mežvids, Aigars Štāls un laikraksta "Kurzemes Vārds" žurnāliste Dina Belta. Jautājumi tika uzdoti par trokšņu līmeņa ietekmi uz iedzīvotājiem, par VES nostiprinājumu ietekmi, kā arī par to, kādā veidā tiks savesta kārtībā VES parka teritorija pēc VES demontāžas. Atbildes sabiedrības pārstāvjiem sniedza plānotājs Uģis Kaugurs, detālplānojumu izstrādes vadītāja Iveta Ansons un SIA "Rapsoil" valdes loceklis Gints Sorokins. Attiecībā uz trokšņu līmeni un ietekmi uz vidi tika paskaidrots, ka šāds vērtējums jau ir iekļauts Biroja Atzinumā Nr.4, savukārt par VES pāļu iedzīšanu zemē netika saņemts konkrēts un saprotams jautājums, tādēļ uz to atbilde netika sniegta. Par VES demontāžas darbiem tika paskaidrots, ka SIA "Rapsoil" būs pienākums sakopt teritoriju pēc VES demontāžas.

Latvijas Republikas Sarversmes 115.pants noteic, ka valsts aizsargā ikviena tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, sniedzot ziņas par vides stāvokli un rūpējoties par tās saglabāšanu un uzlabošanu.

Satversmes tiesa, izskatot līdzīgu lietu par VES ierīkošanu, atzina, ka Satversmes 115.pantā pamattiesību līmenī ir nostiprināti valsts pienākumi vides jomā. Proti, valstij ir pienākums aizsargāt cilvēka tiesības dzīvot labvēlīgā vidē, pirmkārt, sniedzot informāciju par vides stāvokli, otrkārt, rūpējoties par vides saglabāšanu, treškārt, rūpējoties par vides uzlabošanu.

Satversmes 115.pantā paredzētās pamattiesības interpretējamas, ņemot vērā pastāvošās realitātes, konkrētajā gadījumā to, ka šobrīd civilizācija nav iespējama bez enerģijas ražošanas, savukārt jebkurš enerģijas iegūšanas veids ietekmē vidi. Vēja enerģijas ražošanas attīstība Satversmes 115.panta ietvaros aplūkojama galvenokārt kā viena no alternatīvām enerģijas ražošanai no fosilajiem enerģijas resursiem un līdz ar to kā uz vides stāvokļa uzlabošanu vērsta pasākumu kopuma sastāvdaļa.

Ņemot vērā Satversmes vienotības principu, Satversmes 115.pantā noteiktās tiesības nav interpretējamas atrauti no citām Satversmē nostiprinātajām pamattiesībām, tostarp sociālekonomiskajām tiesībām un attiecīgajām starptautiskajām saistībām. Latvijai ir jāizpilda divi vienlīdz svarīgi un ļoti sarežģīti uzdevumi: jāveicina ekonomiskā izaugsme un līdz ar to sociālā labklājība, bet tajā pašā laikā jāsamazina siltumnīcefekta gāzu emisijas, ieviešot energoefektivitātes pasākumus, videi draudzīgas tehnoloģijas, aizstājot fosilo kurināmo ar atjaunojamiem energoresursiem (skat. ar Ministru kabineta 2009.gada 31.jūlija rīkojumu Nr.517 apstiprinātās "Vides politikas pamatnostādnes 2009.-2015.gadam"; Satversmes tiesas 2011.gada 24.februāra sprieduma lietā Nr.2010-48-03 6.1.2.punktu).

Vietējās pašvaldības pienākums teritorijas plānojuma (detālplānojuma) izstrādāšanas gaitā ir būt par objektīvu un neitrālu vidutāju starp konkrētas teritorijas attīstītāja un ieinteresētās sabiedrības interesēm, uzklaut un objektīvi izvērtēt visus ieinteresēto pušu viedokļus par konkrētās teritorijas atbilstošāko un piemērotāko attīstības veidu, kā arī ievērot teritorijas plānošanu reglamentējošo normatīvo aktu prasības (skat. Satversmes tiesas 2007.gada 28.novembra lēmuma par tiesvedības izbeigšanu lietā Nr.2007-16-03 7.punktu un 2009.gada 24.marta sprieduma lietā Nr.2008-39-05 10.punktu).

1992.gadā Latvija bija to valstu vidū, kas Apvienoto Nāciju Organizācijas (turpmāk - ANO) konferencē parakstīja deklarāciju "Par vidi un attīstību" un ANO Vispārējās konvencijas par bioloģisko daudzveidību un par klimata pārmaiņām. ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām preambulā citastarp atzīts, ka Zemes klimata pārmaiņas un to nelabvēlīgās sekas ir cilvēces kopējā problēma. Cilvēka darbība ievērojami palielinājusi siltumnīcefekta gāzu koncentrāciju atmosfērā, šis pieaugums pastiprina dabisko siltumnīcas efektu. Tas izraisa Zemes virsmas un atmosfēras papildu sasīšanu, kas var nevēlami ietekmēt dabiskās ekosistēmas un cilvēci. ANO Vides aizsardzības programmas ietvaros klimata pārmaiņas tiek uzskatītas par mūsdienu svarīgāko visaptverošo vides jautājumu un lielāko

Dome konstatē, ka Birojs 2011.gada 7.marta Atzinuma Nr.4 par vēja elektrostaciju parka ierīkošanas Liepājas pilsētas teritorijā ietekmes uz vidi novērtējuma noslēguma ziņojumu, 6.nodaļas "Nosacījumi, ar kādiem paredzētā darbība ir īstenojama vai nav pieļaujama", 6.4.2.8.8.apakšpunktā ir izvirzījis konkrētas prasības kompensējošo pasākumu nodrošināšanai, lai samazinātu kaitējumu migrējošo putnu sugām, pirmkārt, ne mazāk kā divus gadus pēc VES darbību uzsākšanas ir jāveic migrējošo putnu sugu monitorings VES teritorijās, jo sevišķi attiecībā uz sadursmju risku un migrācijas trašu izmaiņām. Pēc minētā termiņa monitorings ir jāturpina, ja to pieprasa Valsts vides dienests (Liepājas pārvalde), otrkārt, pirms VES darbību uzsākšanas ir izstrādājams migrējošo putnu sugu monitoringa plāns, kurš saskaņojams ar Valsts vides dienestu (Liepājas pārvaldi), treškārt, monitoringa rezultāti iesniedzami Valsts vides dienestā (Liepājas pārvaldē) pēc katra migrācijas perioda beigām, ne vēlāk kā līdz katra gada 1.jūnijam un 1.decembrim, ceturtkārt, ievērojot monitoringa rezultātus, ierosinātajam sadarbībā ar ornitologiem ir jāsaprotamo kaitējuma samazināšanas plāns, nosakot katras atsevišķās VES darbības režīmus, līdz pat VES apturēšanai noteiktā kalendārā periodā vai atsevišķās diennakts daļās. Plāns iesniedzams saskaņošanai Valsts vides dienestā (Liepājas pārvaldē) līdz ar pirmajiem monitoringa rezultātiem.

Analogas prasības ir izvirzītas 6.4.2.8.11.apakšpunktā kompensējošo pasākumu nodrošināšanai, lai samazinātu kaitējumu sīkspārņu sugām.

Turklāt Dome ņem vērā Satversmes tiesas pausto atziņu par to, ka nav atzīstams, ka VES ierīkošana no putnu un sīkspārņu aizsardzības viedokļa būtu pretrunā ar ilgtspējīgas attīstības principu un Satversmes 115.pantu, jo VES radītās briesmas putniem ir salīdzinoši mazākas nekā ar klimata pārmaiņām saistītie apdraudējumi (skat. Satversmes tiesas 2011.gada 24.februāra sprieduma lietā Nr.2010-48-03 6.5.punkts).

Dome, izlemjot jautājumu par konkrētās ieceres akceptēšanu vai neakceptēšanu, jo īpaši ievēro valsts politikas plānošanas dokumentos, citastarp, Enerģētikas attīstības pamatnostādņēs 2007.-2016.gadam (apstiprinātas ar Ministru kabineta 2006.gada 1.augusta rīkojumu Nr.571 "Par Enerģētikas attīstības pamatnostādņēm 2007.-2016.gadam") ietvertos attīstības uzdevumus. Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007.-2016.gadam paredz, ka viens no prioritārajiem attīstības uzdevumiem ir vēja enerģijas izmantošana, kas pieder pie atjaunojamiem, ekoloģiski relatīvi tīriem enerģijas avotiem - VES darbībai nav nepieciešama ūdensapgāde, siltumapgāde, tā neparedz notekūdeņu rašanos. Vēja enerģijas izmantošana ar uzstādīto jaudu līdz 135 MW tiek minēts kā viens no prioritārajiem attīstības virzieniem. Tādējādi ar VES izveidi tiktu veicināts alternatīvās enerģijas ieguves un izmantošanas apjomu pieaugums ne tikai Liepājas, bet arī valsts kontekstā. Vēju ražojamā enerģija palielinātu Latvijas enerģētisko neatkarību (<http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2017>).

Dome ievēro arī to, ka Liepāja ir viena no Latvijas pilsētām, kur regulāri pūš vēji, tādējādi tā ir atzīstama par optimālāko vēja enerģijas ieguves vietu. To, ka Liepāja ir vēja enerģijas ieguvei labvēlīga vieta, apliecina arī Ministru kabineta 2001.gada 23.augusta noteikumi Nr.376 "Noteikumi par Latvijas būvnormatīvu LBN 003-01 "Būvklimatoloģija"", kuru pielikumā esošās tabulas Nr.14 un Nr.15 parāda vidējo vēja ātrumu un maksimālo vēja ātrumu dažādās Latvijas vietās (skat. arī vēja ātruma mērījumu karti Latvijas teritorijā, piemēram,

http://www.windenergy.lv/img/karte03_.gif&w=250&h=188&ei=mnG4UKznN7PR4QTO3IH4Aw&zoom=1&iact=hc&vpx=140&vpy=35&dur=4244&hovh=150&hovw=200&tx=106&ty=93&sig=105772900175488345652&page=1&tbnh=134&tbnw=173&start=0&ndsp=27&ved=1t:429,r:1,s:0,i:83).

Turklāt Dome atzīst, ka projekta īstenošanas rezultātā tiktu pilnveidoti inženierkomunikāciju tīkli. Projekta ietvaros plānots izbūvēt 110 kV apakšstaciju, ko turpmāk kā pieslēguma vietu varēs izmantot arī citu projektu īstenošanai. Parka teritorijā plānots gan rekonstruēt esošos ceļus, gan izbūvēt jaunus. Tas nodrošinās gan Liepājas pilsētas iedzīvotājiem, gan arī pilsētas apmeklētājiem ērtu piekļuvi pie jūras. Pilnveidojot pilsētas infrastruktūru, tiks veicināta Liepājas pilsētas turpmāka rūpnieciskā attīstība. Vērtējot iesniegto

4. SIA "Rapsoil" tehniskā projekta izstrādes gaitā un būvniecības laikā pirms uzņēmuma darbības uzsākšanas un darbības laikā izpildīt visus Atzinumā Nr.4 noteiktos obligātos nosacījumus un ievērot spēkā esošo normatīvo aktu prasības.

5. Gadījumos, kad tiek konstatēts, ka Parka būvniecība vai darbība ir pārtraucama izvirzīto nosacījumu dēļ, SIA "Rapsoil" nav tiesības uz zaudējumu kompensāciju no Liepājas pilsētas pašvaldības.

6. Pašvaldības Sabiedrisko attiecību un mārketinga daļai informēt sabiedrību par pieņemto lēmumu.

7. Domes priekšsēdētāja vietniekam Gunāram Anšīnam kontrolēt lēmuma izpildi.

Lēmumu saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 188.panta pirmo daļu un 189.panta pirmo daļu administratīvā akta adresāts var pārsūdzēt viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas, pieteikumu iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā (Antonijas ielā 6, Rīgā). Citas personas, kuru tiesības vai tiesiskās intereses administratīvais akts skar, var to pārsūdzēt viena mēneša laikā, pieteikumu iesniedzot pēc fiziskas personas deklarētās dzīvesvietas vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, vai juridiska persona - pēc tās juridiskās adreses.

DOMES PRIEKŠSĒDĒTĀJS

Uldis SESKS

Nosūtāms: Domes priekšsēdētāja vietniekam G. Anšīnam, Juridiskajai daļai, Sabiedrisko attiecību un mārketinga daļai, Vides un veselības daļai, Būvvaldei, Birojam, SIA "Rapsoil"



E. APSĪTE